

Cliëntenraad Werk en Inkomen Tytsjerksteradiel

Per e-mail
cr.tdiel00@gmail.com

Burgum, 22 maart 2021

ons kenmerk : S2020-14417
dossier : Z2019-03709
behandeld door : Jeen Jager
telefoonnummer : 14 0511
uw brief van : 16 september 2019
uw kenmerk :
onderwerp : **Nalevingsvisie "Naleving met Zorg en Vertrouwen"**

Geachte heer of mevrouw,

Op 16 september 2019 heeft uw Cliëntenraad na de bespreking op 18 april 2019 op ons verzoek een advies uitgebracht op de Nalevingsvisie voor het Sociaal Domein "Naleving met Zorg en Vertrouwen". De verdere voortgang van de Nalevingsvisie en de behandeling van dit advies heeft helaas erg lang op zich laten wachten. De reden hiervoor is de hoge prioriteit die in 2019 aan de afwikkeling van het Beleidskader Sociaal Domein is gehecht. In het coronajaar 2020 hadden andere onderwerpen ook vaak een hogere prioriteit, terwijl diverse berichten in de media over het onderwerp naleving ervoor hebben gezorgd dat de visie op naleving keer op keer opnieuw is beoordeeld. Voor ons stond zorgvuldigheid rondom dit onderwerp voorop.

Bij mail van 11 september 2020 heeft u aangegeven dat u, ondanks de verstreken tijd, achter het eerder uitgebrachte advies blijft staan.

In het advies doet u een aantal aanreikingen en suggesties. Wij gaan hier puntsgewijs op in:

Voor wat betreft uw eerste algemene opmerking dat het stuk veel "verhullend taalgebruik" bevat willen wij u meegeven dat er, gezien het gevoelige onderwerp, bij het opstellen van de tekst is gezocht naar de juiste bewoordingen. Voorop staat dat het uiteindelijke doel is ervoor te zorgen dat de mensen die het nodig hebben passende (zorg) voorzieningen of uitkeringen ontvangen die bijdragen tot een beter en meer zorgeloos leven. Inderdaad betekent dat ook dat toezicht op de naleving van de voorwaarden die zijn gesteld aan het verkrijgen ervan daar onderdeel van uitmaakt. Immers, dit is nodig om het maatschappelijke draagvlak voor de instandhouding van

ons sociaal stelsel in stand te houden.

Voorts constateert u net als ons dat gebiedsteam-medewerkers in een lastige situatie terecht kunnen komen als het gaat om een afweging tussen hun beroepscode en de ambtseed bij het constateren van onrechtmatige situaties. Wij zullen dit verschijnsel in de toekomst nauw blijven volgen en vertrouwen erop dat de professionals hier goed mee zullen omgaan. In ieder geval hopen wij dat door het geven van goede informatie aan de inwoners onrechtmatigheden worden voorkomen. In dit kader verwachten wij van de gebiedsteam-medewerkers dat zij bij geconstateerde onrechtmatigheden in ieder geval het gesprek hierover met de cliënt aangaan en in samenwerking met de overige betrokken medewerkers uit de rest van de organisatie gaan zoeken naar een goede oplossing, zonder meteen te vervallen in repressieve maatregelen. Hierin komt het “omgekeerde denken” (meer redeneren vanuit de mens, minder vanuit de regels), wat in het stuk ook wordt benoemd, tot uiting.

Voor werkafspraken hieromtrent zien wij vooralsnog geen aanleiding. Mocht dit in de toekomst nodig blijken te zijn, dan wordt dit in de aanvullende regelgeving (verordeningen en beleidsregels) verwerkt. Een nalevingsvisie, oftewel een beleidskader, leent zich niet voor een gedetailleerde invulling.

Uw opmerking omtrent de benaming van de functie “preventiemedewerker sociaal domein” onderschrijven wij. Ook dit is een resultaat van het eerdergenoemde streven om de juiste bewoordingen te gebruiken, maar bij nader inzien kan dit verwarring opleveren. Deze benaming zal dan ook worden aangepast in “medewerker naleving”.

Wij kunnen u naar aanleiding van een volgende opmerking in uw advies garanderen dat er binnen de nalevingsvisie een duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen “doelbewuste fraude” en “vergissingen”. Ook in het huidige handhavingsbeleid van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz2004 is dit al enige tijd het uitgangspunt.

Bescherming tegen onbetrouwbare tussenpersonen en malafide zorgverleners wordt geboden door een goed inkoopbeleid te voeren en hierop toezicht te houden door de medewerkers belast met inkoop en het contractmanagement en de toezichthouder. Verder zal de hulpverlening door de professionals binnen de gebiedsteams voorkomen dat in zee wordt gegaan met de verkeerde partijen.

De cirkel van naleving is een instrument dat voortkomt uit het principe van de “Hoogwaardige Handhaving”. Dit is een werkwijze die uitgaat van het primaat van preventie en gericht is op de speerpunten:

- Informatie op maat
- Dienstverlening op maat
- Controle op maat
- Sanctionering op maat

Deze speerpunten staan kortgezegd voor het volgende:

Bij een goede informatie en een goede dienstverlening zal de cliënt eerder geneigd zijn zich aan de afspraken te houden, controle kan dan ook meer gericht en op basis van signalen worden uitgevoerd, maar als ondanks alles afspraken doelbewust niet worden nagekomen dan moet wel daadkrachtig worden opgetreden.

Binnen de Participatiewet wordt al sedert 2004 op die manier gewerkt. Het toepassen van controle op maat betekent dus dat er niet structureel wordt gecontroleerd en ook

dat er geen sprake is van het benoemen van risicoprofielen.

Uw vraag over de term “oplettendheid” in paragraaf 3.2.1. kan worden beantwoord door te verwijzen naar de daarop volgende zin in het stuk, waarin het antwoord zit besloten.

Wij hebben geen prioritering in de gestelde doelen aangebracht. Wij zien al deze doelen in onderling verband als belangrijk en met gebruikmaking van de PDCA-cyclus worden al deze elementen voortdurend geëvalueerd. De Nalevingsvisie heeft een looptijd van 2021 tot 2025 en zal in het jaar 2024 in zijn geheel worden geëvalueerd. Uiteraard wordt de Cliëntenraad hierin dan weer meegenomen.

Ten aanzien van uw oproep een afzonderlijke vertrouwenspersoon aan te stellen willen wij u wijzen op wat hieromtrent op de website van de gemeente is opgenomen. Overigens bestaat voor een cliënt altijd de mogelijkheid om tegen een besluit in bezwaar en beroep te gaan of een klacht in te dienen.

Wij danken u voor uw advies.

Met vriendelijke groet,

namens het college van burgemeester en wethouders van Tytsjerksteradiel,
teamleider Ontwikkeling en Advies Sociaal Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel

S. van der Meer